

10 OTÁZEK PRO ODBORNÍKA

Už čtyři desetiletí se vyvíjejí tzv. energetické štítky domácích spotřebičů, které mají kupujícím napovědět, kolik energie ten který výrobek bude potřebovat pro svůj provoz, jak je hlučný, velký apod. Jak štítek číst, které spotřebiče jej mají a které nikoli a co je v této oblasti nového, popisuje **Juraj Krivošík** ze SEVEN, Střediska pro efektivní využívání energie.

ENERGETICKÝ ŠTÍTEK:

OBČANKA DOMÁCÍCH SPOTŘEBIČŮ

Naše babičky se s energetickými štítky při koupi první lednice neměly šanci setkat. Proč, kde a kdy vůbec tento typ „občanky“ u spotřebičů vznikl a v jakých státech se používá?

V Evropské unii se energetické štítkování spotřebičů zavádí od poloviny 70. let a seznam spotřebičů označovaných štítkem stále roste. Cílem je umožnit srovnat výrobky stejné kategorie na základě totožných parametrů a identických měření, aby spotřebitel mohl lépe posoudit jednotlivé nabízené výrobky na základě provozních nákladů na energii a případně vodu. Štítky jsou ve stejné podobě platné v celé EU, ve více nebo méně odlišných formách je energetické štítkování v platnosti ve více než 80 zemích světa.

Které domácí spotřebiče na českém trhu musejí být označeny energetickými štítky?

Seznam spotřebičů: chladničky a mrazničky, pračky a sušičky prádla a jejich kombinace, myčky nádobí, televizory, klimatizační jednotky, zdroje světla a svítidla, elektrické trouby; od září 2014 to budou vysavače, od ledna 2015 sporákové odsavače par a dále vybrané prostorové ohřívače a ohřívače vody.

Jaké údaje na štítku najdeme?

Převážně energetickou třídu výrobku a jeho roční spotřebu energie. Dále např. také, podle kategorie výrobku, spotřebu vody, hlučnost, rozměry, třídu účinnosti odstředování nebo sušení apod.

Jakým způsobem je možné zjistit před koupi energetickou náročnost u spotřebičů, které energetický štítek nemají, např. u fénu nebo mixéru?

Obvykle pouze podle příkonu, jedná se ale většinou o spotřebiče, jejichž podíl na spotřebě energie domácnosti je minimální. Na některé další spotřebiče, jako jsou set-top-boxy nebo ty se stand-by spotřebou, se ale vztahuje legislativa omezující maximální povolenou spotřebu energie.

Které informace na energetickém štítku jsou pro spotřebitele nejdůležitější?

Z hlediska spotřeby energie je to energetická třída a roční spotřeba energie. Ale pozor, stávající podoba energetického štítku je zastaralá v tom smyslu, že v některých kategoriích výrobků je většina spotřebičů v třídě A+ až A+++ a nové chladničky, pračky a myčky nádobí uváděné do prodeje v letošním roce musí být minimálně ve třídě A+, horší na trh nelze uvést! Třída A+ již tedy pro řadu výrobků neznamena úsporný spotřebič! Proto se připravuje nový systém štítkování. Příklady aktuálně nejví-

ce úsporných spotřebičů najdete na www.usporiespotrebice.cz.

Např. spotřebu energie, ale třeba i hlučnost ovlivňuje způsob používání spotřebiče v praxi. Nakolik jsou data na štítcích získána v „laboratořích“ v praxi dosažitelná?

Údaj na štítku se získává na základě přesně daného, standardizovaného cyklu, aby byly údaje na různých výrobcích srovnatelné. Konkrétní spotřeba v domácnosti je pak samozřejmě ovlivněna uživatelem, a proto je důležité si úsporný spotřebič nejen pořídit, ale i správně obsluhovat.

Podoba energetických štítků se nedávno změnila. Lze novinky stručně shrnout?

Kromě změny grafické podoby a rozšíření na větší skupinu výrobků se jedná především o uvádění údajů o spotřebě energie na roční bázi, ne pro jeden cyklus nebo 24 hodin provozu, jak to bylo původně.

V obchodech zřejmě najdeme na spotřebičích staré i nové štítky. Jak pozná spotřebitel rozdíl?

Staré štítky jsou vidět stále méně. Rozdíl je patrný v grafické podobě, starý štítek obsahuje i textovou informaci, nový štítek je jazykově neutrální, obsahuje pouze grafické ikony. Pro chladničky je informace na nich totožná, ale například pro pračky se kromě

grafiky významně změnil i způsob výpočtu údajů na štítku, aby byl blíží spotřebitelským zvyklostem.

Specifickým typem spotřebičů jsou vysavače. Neustále čteme, že vysoký příkon neznamená vysoký sací výkon. Jak pořídit výkonný a zároveň úsporný vysavač?

Pro vysavače bude energetický štítek na prodejních k dispozici od září. Jeho cílem bude právě ukázat, že o funkčnosti (sacím výkonu) nerozhoduje jen spotřeba energie, která se někdy mylně vnímá jako rozhodující faktor. Štítek nabídne srovnatelnou informaci o funkčních vlastnostech, které jsou rozhodující. Příklady energeticky úsporných vysavačů jsou již dnes rovněž na stránkách www.usporiespotrebice.cz.

Podle výrobců vysavačů se chystají důležité změny právě v tomto sektoru a postupně přestanou být vyráběny vysavače pro domácnost s příkonem nad 1 600 W. Proč?

Tady se jedná o legislativu o Ekodesignu, která stanovuje minimální energetickou účinnost výrobků, které mohou vstupovat na trh. Tento konkrétní krok bude platit od září 2014, ale doprodeje původních zásob jsou možné. Jeho smyslem je omezit dostupnost výrobků, které jsou zbytečně energeticky náročné, bez přidané hodnoty pro spotřebitele.

BLESK

Adresa redakce: 170 00 Praha 7, Komunardů 1584/42, www.ringieraxelspringer.cz, Telefon: +420 225 97, volte příslušnou linku, **Redakce: ředitel skupiny Blesk:** Radek Lain, **redaktor:** Kateřina Matoušová, **ředitel inzerce:** David Šaroch (7227), **příjem inzerce:** Vojtěch Sedláček (7531), **e-mail:** inzerceprilohy@ringieraxelspringer.cz, **ředitel výroby a distribuce:** Libor Berka (7283), **Vydavatel:** RINGIER AXEL SPRINGER CZ, a. s., Sídlo společnosti: 170 00 Praha 7, Komunardů 1584/42, IČO: 40766713, **Generální ředitelka:** PhDr. Libuše Šmuclerová, **Tisk:** Slovenská Grafia, a. s., Bratislava, © Ringier Axel Springer CZ, a. s.

ringier
axel springer